

Biuro Bezpieczeństwa Narodowego

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/5645,Przygotowania-do-wrzesniowego-szczytu-NATO.html>

19.04.2024, 20:22

25.06.2014

Przygotowania do wrześniowego szczytu NATO

4-5 września br. w Newport w Wielkiej Brytanii odbędzie się kolejny szczyt NATO, podczas którego szefowie państw i rządów dyskutować będą o strategicznych kierunkach rozwoju Sojuszu Północnoatlantyckiego. Polskiej delegacji przewodniczyć będzie Prezydent RP Bronisław Komorowski.

Obecnie w Polsce trwa proces formułowania oczekiwań wobec szczytu. Okazją do poznania poglądów środowisk eksperckich w tym zakresie i wykorzystania ich przy precyzowaniu stanowiska było spotkanie Strategicznego Forum Bezpieczeństwa, jakie zorganizowane zostało przez Biuro Bezpieczeństwa Narodowego 25 czerwca br. Wzięli w nim udział przedstawiciele ośrodków pozarządowych i akademickich.

Tematy, jakie mają zostać omówione podczas szczytu w głównej mierze związane są z kryzysem bezpieczeństwa w Europie, będącym skutkiem konfliktu rosyjsko-ukraińskiego. W czasie spotkania w BBN minister Stanisław Koziej zaproponował dyskusję nad trzema obszarami zagadnień szczególnie istotnych dla Polski, jakie mogą być poruszone w Newport: obroną kolektywną i strategicznym wzmocnieniem wschodniej flanki NATO, wydatkami obronnymi członków Sojuszu oraz polityką zewnętrzną.

Obrona kolektywna i strategiczne wzmocnienie wschodniej flanki NATO

To główny postulat, jaki Polska zamierza zgłaszać na szczycie. Wskazać tu można na szereg konkretnych działań. Pierwsze z nich to wprowadzenie mechanizmu systematycznej aktualizacji planów ewentualnościowych, tak aby nie musiałyby one dopiero opracowywane czy modyfikowane pod wpływem konkretnych wydarzeń. To też regularne przeprowadzanie ćwiczeń wojskowych, których celem byłaby praktyczna weryfikacja tych planów.

Kolejnym postulatem jest zapewnienie ciągłej obecności sił sojuszniczych na terytorium państw wschodniej flanki NATO i co za tym idzie lokalny rozwój infrastruktury obronnej (baz wojskowych, magazynów ze sprzętem). Konieczne wydaje się także zreformowanie Sił Odpowiedzi NATO, mające na celu podwyższenie ich gotowości do działania. Kolejnym elementem jest konsekwentna budowa sojuszniczego systemu obrony przeciwrakietowej w Europie. Polska jest zdecydowana wnieść własny wkład do systemu rozwijając własne zdolności do obrony przeciwrakietowej oraz zgłaszając gotowość do umieszczenia na swoim terytorium elementów systemu ogólnonатовskiego, w tym zwłaszcza segmentu amerykańskiego.

Realizacja powyższych zadań przyczyniłaby się do wymiernego wzmocnienia i uwiarygodnienia funkcji odstraszania NATO. W obliczu kryzysu rosyjsko-ukraińskiego widać także wyraźnie, jak znaczącą rolę w Sojuszu odgrywają Stany Zjednoczone. Dlatego też potwierdzanie znaczenia i wzmocnianie siły więzi transatlantyckich w ramach NATO powinno być traktowane priorytetowo.

Wydatki obronne

Konieczne jest zahamowanie niekorzystnego trendu obniżania wydatków na obronność wśród większości europejskich członków NATO. Obecnie jedynie USA, Wielka Brytania, Turcja, Grecja, Francja i Estonia utrzymują

zalecany przez pakt poziom wydatków wynoszący 2 proc. PKB. Co należy również podkreślić obecnie 75 proc. budżetu NATO to środki amerykańskie. Polska ma ustawowo zagwarantowany budżet obronny na poziomie 1.95 proc. PKB, przy czym z inicjatywy prezydenta Bronisława Komorowskiego podejmowane są działania mające na celu zwiększenie budżetu do zalecanego poziomu 2 proc. PKB. Spadek wydatków obronnych w Europie jest tym bardziej niepokojący wobec dynamicznie wzrastających w ostatnich latach budżetów wojskowych Rosji czy Chin.

Relacje zewnętrzne NATO

Konieczne jest zdefiniowanie na nowo polityki prowadzonej przez Sojusz wobec Rosji. Powinna być ona odpowiedzią na agresywne działania Rosji na Ukrainie. Istotne powinno być również podtrzymywanie w NATO polityki „otwartych drzwi” umożliwiającej w przyszłości przyjmowanie nowych członków, a także prowadzenie zrównoważonej geograficznie polityki partnerstw.

Podczas szczytu poruszony zostanie także temat zakończenia operacji ISAF w Afganistanie. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego uważa, że po jej zakończeniu powinien zostać opracowany raport podsumowujący wieloletnie zaangażowanie Sojuszu. Zawierać on powinien m.in. wnioski co do przyszłego angażowania się w tego typu misje.

W czasie dyskusji na Forum, obok tematów wskazanych przez szefa BBN, poruszony został szereg innych kwestii. Wśród nich znalazła m.in. się problematyka 4. artykułu Traktatu Waszyngtońskiego oraz roli NATO, jaką jest także budowanie stabilnego oraz bezpiecznego otoczenia. W kontekście kryzysu rosyjsko-ukraińskiego podkreślano konieczność podmiotowego i autonomicznego traktowania państwa ukraińskiego. Mówiono także o potrzebie dostosowania NATO do podejmowania jakościowo nowych wyzwań i zagrożeń, w tym zwłaszcza skutkujących powstawaniem sytuacji trudnokonsensusowych.

[Tweetnij](#)